



Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTIN MÄÄRÄYS

10 päivänä maaliskuuta 2023 *

Muutoksenhaku – Väliintulo – Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toinen kohta – Väliintulointressi – Kilpailu – Keskittymät – Lääketeollisuuden markkinat – Euroopan komission päätös tutkia keskittymä jäsenvaltioiden kansallisten kilpailuviranomaisten siirtopyynnön johdosta – Euroopan komission päätös, jolla hyväksytään, että muut jäsenvaltiot liittyvät alkuperäiseen siirtopyyntöön – Kyseisellä alalla toimivien yritysten yhteenliittymä, jonka tarkoituksena on jäsentensä etujen puolustaminen – Hyväksyminen

Asiassa C-611/22 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 22.9.2022,

Illumina, Inc., kotipaikka San Diego (Yhdysvallat), edustajinaan D. Beard, BL, P. Chappatte, avocat, F. González Díaz, abogado, J. Holmes, barrister, G. C. Rizza ja M. Siragusa, avvocati, ja L. Wright, advocate,

valittajana,

ja jossa muina osapuolina ovat

Euroopan komissio, edustajinaan G. Conte, N. Khan ja C. Urraca Caviedes,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Grail LLC, kotipaikka Menlo Park (Yhdysvallat), edustajinaan A. Giraud, avocat, J. M. Jiménez-Laiglesia Oñate, abogado, D. Little, solicitor, J. Ruiz Calzado, abogado, ja S. Troch, advocaat,

Helleenien tasavalta,

Ranskan tasavalta, asiamiehinään T. Stéhelin ja N. Vincent,

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään M. K. Bulterman ja P. P. Huurnink, ja

EFTAn valvontaviranomainen, asiamiehinään C. Simpson, M. Sánchez Rydelski ja M.-M. Joséphidès,

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

ottaen huomioon esittelevän tuomarin N. Wahlin ehdotuksen,

kuultuaan julkiasiamies N. Emiliouta,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Illumina, Inc. vaatii valituksellaan kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 13.7.2022 antaman tuomion Illumina v. komissio (T-227/21, EU:T:2022:447; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen, jolla vaadittiin ensiksi kumoamaan komission 19.4.2021 tekemä päätös C(2021) 2847 final, jossa se hyväksyi Autorité de la concurrence françaisen (kilpailuviranomainen, Ranska) tekemän pyynnön tutkia keskittymä, joka koskee sitä, että Illumina, Inc. hankkii yksinomaisen määräysvallan Grail LLC:stä (asia COMP/M.10188 – Illumina/Grail), toiseksi kumoamaan komission 19.4.2021 tekemät päätökset C(2021) 2848 final, C(2021) 2849 final, C(2021) 2851 final, C(2021) 2854 final ja C(2021) 2855 final, joissa komissio hyväksyi Kreikan, Belgian, Norjan, Islannin ja Alankomaiden kilpailuviranomaisten pyynnöt yhtyä siirtopyyntöön, ja kolmanneksi kumoamaan 11.3.2021 päivätty komission kirje, jossa Illuminalle ja Grailille ilmoitettiin edellä mainitusta siirtopyynnöstä.
- 2 Biocom California, joka on biotieteiden alalla toimivien yritysten etuja puolustava ammatillinen järjestö, johon kuuluu huomattava määrä jäseniä, on 21.12.2022 unionin tuomioistuimen kirjaamoon saapuneella asiakirjalla pyytänyt lupaa tulla tässä asiassa väliintulijaksi tukemaan Illuminan vaatimuksia Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisen kohdan ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 130 ja 190 artiklan nojalla.
- 3 Sen jälkeen, kun unionin tuomioistuimen kirjaaja oli työjärjestyksen 131 artiklan 1 kohdan, jota sovelletaan muutoksenhakumenettelyyn työjärjestyksen 190 artiklan 1 kohdan nojalla, mukaisesti antanut asianosaisille tiedoksi Biocom Californian väliintulohakemuksen, Illumina, Grail ja Euroopan komissio esittivät määräajassa huomautuksensa tästä hakemuksesta.
- 4 Illumina ja Grail ovat ilmoittaneet kannattavansa Biocom Californian väliintulohakemusta, mutta komission mukaan hakemus olisi hylättävä.

Väliintulohakemuksesta

- 5 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisen kohdan mukaan kaikilla, jotka osoittavat, että unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisu koskee heidän etuaan, kun ei ole kyse yhtäältä jäsenvaltioiden keskinäisistä asioista tai toisaalta unionin toimielimien keskinäisistä asioista, on oikeus olla väliintulijana tässä asiassa.
- 6 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseisessä määräyksessä tarkoitettu käsite ”asian ratkaisu koskee heidän etuaan” on määriteltävä ottaen huomioon oikeusriidan kohde, ja sen on katsottava tarkoittavan sitä, että asianomaisten etuihin vaikuttaa suoraan ja tosiasiallisesti nimenomaan esitettyjä vaatimuksia koskeva lopputulos eivätkä esitetyt perusteet tai perustelut. Ilmaisulla ”asian ratkaisu” viitataan nimittäin pyydettyyn lopulliseen ratkaisuun sellaisena kuin se

ilmaistaan annettavan tuomion tuomiolauselmassa (unionin tuomioistuimen presidentin määräys 7.2.2019, Bayer CropScience ja Bayer v. komissio, C-499/18 P, ei julkaistu, EU:C:2019:107, 5 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 7 Tältä osin on erityisesti selvitettävä, koskeeko riidanalainen toimi väliintulijaksi hakevaa suoraan ja onko sen väliintulointressi selvä. Periaatteessa väliintulointressiä voidaan pitää riittävän suorana vain, jos ratkaisu on omiaan muuttamaan väliintulijaksi hakevan oikeudellista asemaa (unionin tuomioistuimen presidentin määräys 27.2.2019, Uniwersytet Wrocławski ja Puola v. REA, C-515/17 P ja C-561/17 P, ei julkaistu, EU:C:2019:174, 8 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 8 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että ammatillinen etujärjestö, jonka tarkoituksena on valvoa jäsentensä etuja, voi olla väliintulijana silloin, kun asiassa nousee esiin periaatteellisia kysymyksiä, jotka voivat vaikuttaa näihin etuihin (unionin tuomioistuimen presidentin määräys 1.10.2019, komissio v. Ville de Paris ym., C-179/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:836, 7 kohta ja tuomio 1.9.2022, Google ja Alphabet v. komissio, C-48/22 P, ei julkaistu, EU:C:2022:667, 7 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ollen vaatimus siitä, että asian ratkaisu vaikuttaa tällaisen järjestön etuihin suoraan ja tosiasiallisesti, on katsottava täytetyksi, kun kyseinen järjestö osoittaa, että se on tällaisessa tilanteessa, riippumatta siitä, voiko asian ratkaisu muuttaa järjestön oikeudellista asemaa sellaisenaan.
- 9 Tällaisella väliintulo-oikeuden laajalla tulkinnalla ammatillisten etujärjestöjen hyväksi pyritään nimittäin siihen, että voidaan arvioida helpommin unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettujen asioiden asiayhteyttä ja välttää samalla useat yksittäiset väliintulot, jotka vaarantaisivat menettelyn tehokkuuden ja sujuvuuden (ks. vastaavasti unionin tuomioistuimen presidentin määräys 17.6.1997, National Power ja PowerGen v. komissio, C-151/97 P(I) ja C-157/97 P(I), EU:C:1997:307, 66 kohta ja tuomio 1.10.2019, komissio v. Ville de Paris ym., C-179/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:836, 12 kohta). Toisin kuin omissa nimissään toimivat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, ammatilliset etujärjestöt voivat hakea väliintuloa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetussa asiassa, mutta eivät yksittäisten etujen puolustamiseksi vaan pikemminkin jäsentensä yhteisten etujen puolustamiseksi. Tällaisen järjestön väliintulo tarjoaa nimittäin kokonaisnäkömyksen näistä yhteisistä eduista, joihin vaikuttaa periaatteellinen kysymys, josta asian ratkaisu riippuu, ja voi siten antaa unionin tuomioistuimelle mahdollisuuden arvioida paremmin asiayhteyttä, jossa asia saatetaan sen käsiteltäväksi.
- 10 On siis todettava tämän määräyksen 8 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti ja erityisesti unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenevällä tavalla (ks. unionin yleisen tuomioistuimen laajennetun kolmannen jaoston puheenjohtajan määräys 6.10.2021, Illumina v. komissio, T-227/21, ei julkaistu, EU:T:2021:672, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), että järjestö voidaan hyväksyä väliintulijaksi asiassa ensiksi, jos se edustaa merkittävää määrää kyseisellä alalla toimivia yrityksiä, toiseksi jos sen tarkoituksena on suojella jäsentensä etuja, kolmanneksi jos asia voi tuoda esiin kyseisen alan toimintaan vaikuttavia periaatteellisia kysymyksiä ja neljänneksi jos annettavalla tuomiolla voi näin ollen olla huomattava vaikutus sen jäsenten etuihin.
- 11 Biocom Californian väliintulohakemuksen perusteltavuutta on tutkittava näiden vahvistettujen edellytysten valossa.

- 12 Tässä tapauksessa on ensinnäkin huomattava, että kyseinen järjestö edustaa huomattavaa määrää farmaseuttisten ja lääkinnällisten laitteiden alalla toimivista yrityksistä. Käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä oleva keskittymä koskee uuden sukupolven genomien sekvensointiin (next-generation sequencing, myös NGS) perustuvien syövän varhaiseksi toteamiseksi tehtävien verikokeiden alaa ja laajemmin lääkkeiden ja/tai lääkinnällisten laitteiden alaa.
- 13 Biocom California ilmoitti väliintulohakemuksessaan, että sillä on yli 1 365 jäsentä, jotka toimivat farmaseuttisten ja lääkinnällisten laitteiden alalla; niistä 155 yritystä on erikoistunut genomiikkaan ja diagnostiikkaan, ja monet yritykset tekevät syöpien toteamiseksi tehtäviä verikokeita uuden sukupolven genomien sekvensoinnin avulla. Biocom California edustaa siis huomattavaa määrää yrityksiä, jotka toimivat sillä talouden alalla, jota käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva keskittymä koskee, ja sitä voidaan näin ollen pitää tämän määräyksen 10 kohdassa tarkoitettuna ammatillisena etujärjestönä.
- 14 Toiseksi Biocom Californian väliintulohakemuksesta ja siihen liitetyistä asiakirjoista ilmenee, että se on oikeussubjekti ja että sen säännöissä valtuutetaan se ”ryhtymään kaikkiin laillisiin toimiin, jotka ovat tarpeen tai toivottavia sen erityistarkoituksen toteuttamiseksi” eli biotieteiden alan edistämiseksi, suosimiseksi ja kannustamiseksi. Biocom Californian säännöt, joissa todetaan, että sen tarkoituksena on jäsentensä suojelu, antavat sille näin ollen mahdollisuuden ryhtyä oikeustoimiin jäsentensä etujen puolustamiseksi.
- 15 Kolmanneksi on huomattava, että unionin tuomioistuimen on tässä asiassa lausuttava muun muassa siitä, onko komissiolla yrityskeskittymien valvonnasta 20.1.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 (EUVL 2004, L 24, s. 1) 22 artiklan nojalla toimivalta hyväksyä jäsenvaltion, jolla on kansallinen yrityskeskittymien valvontajärjestelmä, esittämä keskittymää koskevan asian siirtopyyntö, kun kyseinen keskittymä ei kuulu mainitun kansallisen järjestelmän soveltamisalaan.
- 16 Kuten Biocom California on väittänyt, tässä asiassa nousee siis esiin periaatteellinen kysymys, jolla voi olla olennainen merkitys biotieteiden alalle ja erityisesti lääkeyhtiöille, mukaan lukien tälle alalle kuuluvat Biocom Californian jäsenet. Kuten [asetuksen N:o 139/2004] 22 artiklassa säädetyn siirtomekanismin soveltamisesta tietyntyyppisissä asioissa annetuista komission ohjeista (EUVL 2021, C 113, s. 1) ilmenee, lääkeala on yksi niistä erityisistä talouden aloista, joilla komissio aikoo kannustaa jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten tämän asetuksen 22 artiklan nojalla tekemiä siirtopyyntöjä ja lisätä niiden hyväksymistä. Näin ollen on entistä todennäköisempää, että nämä viranomaiset seuraavat tarkkaan lääkealan keskittymistoimia, jotka jäävät mainitussa asetuksessa säädettyjen ja kansallisten keskittymien valvontajärjestelmien toimivaltakynnysten alapuolelle, ja että ne siirretään tämän säännöksen nojalla, jos unionin tuomioistuin pysyttäisi valituksenalaisessa tuomiossa esitetyn tulkinnan.
- 17 Se, että käsiteltävänä oleva asia johtaa tuomioon, jolla on erityinen vaikutus siihen, miten tiettyjä biotieteiden alan keskittymiä voidaan käsitellä tulevaisuudessa asetuksen N:o 139/2004 22 artiklan nojalla, on riittävää, jotta voidaan todeta, että asia herättää periaatteellisia kysymyksiä, jotka vaikuttavat sen erityisalan toimintaan, jolla tietyt Biocom Californian jäsenet toimivat.
- 18 Samoin on neljänneksi todettava, että vastaus, joka voitaisiin antaa tässä asiassa esitettyihin periaatteellisiin kysymyksiin, koskee Biocom Californian jäsenten etua. Erityisesti on todettava, että kuten Biocom California on maininnut, komission tulkinta asetuksen N:o 139/2004 22 artiklasta koskee todennäköisemmin Euroopan ulkopuolisten yritysten keskittymiin liittyviä toimia ja erityisesti biotieteiden kaltaisilla aloilla, joille on ominaista suuri

käynnistysvaiheessa olevien yritysten (start-ups) määrä markkinoilla, toimivien yritysten keskittymiin liittyvä toimia. Lisäksi kyseisiin toimiin osallistuvat yhtiöt jäävät yleensä todennäköisemmin sekä sijoittautumispaikkansa että unionissa saavutetun vähäisen liikevaihtonsa vuoksi alle liikevaihtorajojen, jotka ovat edellytyksenä tällaisten toimien ilmoittamiselle sekä Euroopan tasolla että kansallisella tasolla.

- 19 Tältä osin Biocom California väitti, että se edustaa ensisijaisesti Yhdysvalloissa ja erityisesti Kaliforniassa sijaitsevia biotieteiden alan yrityksiä, mukaan lukien rahoitusta hakevia käynnistysvaiheessa olevia yrityksiä (start-ups) ja suuria yrityksiä, jotka etsivät kaupallisia mahdollisuuksia investoida tällaisiin käynnistysvaiheessa oleviin yrityksiin.
- 20 Edellä esitetyillä perusteilla, kun otetaan huomioon asiassa kyseessä olevan alan yrityksiä edustavien ammatillisten etujärjestöjen väliintulo-oikeuden laaja tulkinta, Biocom Californian on katsottava osoittaneen käsiteltävässä asiassa oikeudellisesti riittävällä tavalla, että sen etuihin vaikuttaa suoraan ja tosiasiallisesti Illuminan vaatimuksia valituksenalaisen tuomion kumoamisesta koskeva lopputulos ja että unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi kyseisellä valituksella saatetun asian ratkaisu koskee näin ollen sen etua Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettulla tavalla.
- 21 Biocom California on näin ollen hyväksyttävä väliintulijaksi tukemaan Illuminan vaatimuksia mainitun määräyksen ja työjärjestyksen 131 artiklan 3 kohdan mukaisesti, jota sovelletaan muutoksenhakumenettelyyn työjärjestyksen 190 artiklan 1 kohdan nojalla.

Väliintulijan menettelylliset oikeudet

- 22 Koska väliintulohakemus hyväksytään, Biocom California saa työjärjestyksen 131 artiklan 3 kohdan nojalla, jota sovelletaan muutoksenhakumenettelyyn työjärjestyksen 190 artiklan 1 kohdan nojalla, tiedon kaikista asianosaisille tiedoksi annetuista kirjelmistä, jolleivät asianosaiset ole pyytäneet tiettyjen asiakirjojen jättämistä tämän tiedonantamisen ulkopuolelle.
- 23 Koska tämä hakemus on tehty työjärjestyksen 190 artiklan 2 kohdassa säädetyssä kuukauden määräajassa, Biocom California voi työjärjestyksen 132 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jota sovelletaan muutoksenhakumenettelyyn työjärjestyksen 190 artiklan 1 kohdan nojalla, esittää väliintulokirjelmänsä kuukauden kuluessa edellisessä kohdassa tarkoitettusta tiedonannosta.
- 24 Lopuksi on todettava, että Biocom California voi esittää suullisia huomautuksia, jos asianosaisten kuulemiseksi pidetään istunto.

Oikeudenkäyntikulut

- 25 Työjärjestyksen 137 artiklan mukaan, jota sovelletaan muutoksenhakumenettelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, oikeudenkäyntikuluja koskeva päätös tehdään tuomiossa tai määräyksessä, jolla asian käsittely päätetään.
- 26 Koska tässä asiassa Biocom Californian väliintulohakemus hyväksytään, sen väliintuloon liittyvistä oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuimen presidentti on määrännyt seuraavaa:

- 1) **Biocom California hyväksytään väliintulijaksi asiassa C-611/22 P tukemaan Illumina, Inc:n vaatimuksia.**
- 2) **Kirjaaja huolehtii kaikkien oikeudenkäyntiasiakirjojen jäljennöksen tiedoksiannosta Biocom Californialle.**
- 3) **Biocom Californialla on kuukausi aikaa tämän määräyksen määräysoosan 2 kohdassa mainitusta tiedoksiannosta alkaen esittää väliintulokirjelmänsä.**
- 4) **Biocom Californian väliintuloon liittyvistä oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.**

Allekirjoitukset